

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция № 3

**ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ
КЪМ СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ БОЛНИЧНИ
ОТДЕЛЕНИЯ**

**доц. д-р Ваня Бирданова, д.м.
Катедра „Хигиена, медицинска екология,
професионални болести и МБС“**

Категоризиране на помещенията в лечебното заведение

1. АСЕПТИЧНА ОПЕРАЦИОННА ЗАЛА:

- извършване на хирургични интервенции
- защитена въздушна зона
- **Особености:**
 - въвеждане в организма на стерилни чужди тела и импланти
 - продължителност на операцията
 - голям размер на оперативната рана
 - имуно компроментирани пациенти

Категоризиране на помещенията в лечебното заведение

2. ПОМЕЩЕНИЯ В ЗВЕНАТА НА ОАРИЛ:

- пациенти на интензивно лечение
- защитена въздушна зона
- **Особености:**
 - пациенти с отслабен имунитет
 - податливи на инфекции
 - след продължително пребиваване в звената на интензивно лечение

Категоризиране на помещенията в лечебното заведение

3. **АМБУЛАТОРНА ОПЕРАЦИОННА ЗАЛА И ПОМЕЩЕНИЯ С ПОВИШЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЧИСТОТА:**
- **операционни за пациенти за ендоскопски, ендоваскуларни и др. операции**
 - **предоперационни, стаи за събуждане, родилни зали, превързочни, реанимационни, стаи за новородени, стаи за стерилни материали, термични травми**
 - **със/без защитена въздушна зона**
 - **Особености:**
 - по-нисък риск от контаминиране и възможни инфекция в сравнение с помещенията от първата група
 - мерки за предпазване от зарази, предавани по въздушен път

Категоризиране на помещенията в лечебното заведение

4. ПОМЕЩЕНИЯ, КОИТО НЕ ИЗИСКВАТ СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА ПАЦИЕНТИ, ПЕРСОНАЛ И ВЪНШНИ ЛИЦА

- болнични стаи
- ендоскопска диагностика
- стаи за рехабилитация
- спешни отделения

Категоризиране на помещенията в лечебното заведение

5. ПОМЕЩЕНИЯ ЗА ПАЦИЕНТИ С ОСТРИ ИНФЕКЦИИ

- Септични превързочни и операционни
- Особености
 - защита на персонал
 - защита на пациенти
 - защита на болнична среда

Изисквания към детските отделения

Детска клиника хоспитализира от кърмачета до юноши на 17 год.
Брой легла в детското отделение - до 25 легла; 4-12 м² на легло

Изисквания към детските отделения

□ ПРИЕМНО ОТДЕЛЕНИЕ:

- разделено по възрастови групи
- стаи със самостоятелен санитарен възел
- 3% от леглата

□ БОЛНИЧНИ СТАИ:

- стаи със самостоятелен битов възел
- площ на болнична стая:
 - до 2 г. - 4 м²/ легло не по-малко от 6 м² за стая с 1 легло
 - 3-13 г - 5 м²/легло, не по-малко от 8 м² за стая с 1 легло
 - 14-17 г - 6.5 м²/ легло, но не по-малко от 12 м² за стая с 1 легло
- болнични стаи с две деца с майки придружителки
- карантинен бокс (изолатор)

Изисквания към детските отделения

МИКРОКЛИМАТ В ДЕТСКА БОЛНИЧНА СТАЯ

- **0-3 години**

температура - 22-27 ° C; недоносени - 25° C

относителна влажност - строго 30-60%

температурен градиент - 0-180 см - до 2 °C

- **над 3 години**

температура - 21-24 ° C

относителна влажност - до 60%

ОСВЕТЕНОСТ В ДЕТСКАТА БОЛНИЧНА СТАЯ

300 Lx

Изисквания към детските отделения

❑ ИГРАЛНИ ПОМЕЩЕНИЯ

- играчки и учебни пособия
- площ 12 м²

❑ ДЕТСКА МЛЕЧНА КУХНЯ:

- чист и мръсен сектор
- площ на всеки сектор - 6 м²

❑ Тоалетните и мивките в сервизните помещения да съответстват на ръста на децата

Изисквания към инфекциозните отделения

- ❑ **Изолирани отделения със секция:**
 - болнични стаи + шлюз - престилка, шапка, маска, дез. разтвор за ръце
 - видове болнични стаи - полубоксове и боксове
 - 20% от леглата да са в стаи с по 1 легло
 - поне 1 Мелцеров бокс
- ❑ **Изоляция по група заболяване, по нозологична единица, по стадия, по пол**
- ❑ **Самостоятелен санитарен пропусник за персонала**

Изисквания към инфекциозните отделения

- ❑ Голяма опасност за вътре болнични инфекции
- ❑ Голяма опасност от изнасяне на инфекцията
 - задължително самостоятелен блок
 - пълна изолация
- ❑ Приемно отделение:
 - приемно-диагностични боксове (5% от легловия фонд)
 - отделни за въздушно-капкови, чревни и трансмисивни инфекции
 - вход - откъм улицата
 - изход - чрез шлюз в болничния коридор

Изисквания към инфекциозните отделения

- ❑ **Кухненски офис:**
 - чист и мръсен сектор
 - храната се прехвърля в собствени (на отделението) съдове
 - дезинфекция на съдове и прибори на място
- ❑ **Личното бельо** на болния се дезинфекцира и връща на близките му. Мръсното бельо също се дезинфекцира
- ❑ **Санитарен режим** - с маркиран инвентар - за болни, манипулационни, лекарски кабинети; след употреба - гореща вода или дез. разтвор
- ❑ **Твърди отпадъци** - отделен контейнер, изгарят се
- ❑ **Течни отпадъци** - обеззаразяване преди пускане в обща канализация

Изисквания към фтизиатричните отделения

- ❑ **Противотуберкулозни диспансери (остри форми и санаториуми за хронично болни:**
 - озеленяване, особено с иглолистни растения (фитонциди)
 - площадки за хелио и аеротерапия, за лечебна физкултура
- ❑ **Болнични стаи:**
 - южно, югоизточно изложение
 - солариум - южна тераса с защита от вятъра
 - проветряване на стаите - 3 пъти дневно, вкл. през зимата
 - намален брой легла в стая, увеличен брой стаи с по 1 легло
- ❑ **Разделяне на възрастни от деца, на тежко от леко болни, на болни с различна локализация на заболяването**
- ❑ **Офиси, санитарен режим, болнични отпадъци - както за инфекциозно отделение**

Изисквания към родилно отделение

- ❑ изолиране на болни от здрави родилки
- ❑ състои се от приемно, предродови (20% от леглата), родилни и послеродови зали, помещения за бебета, за недоносени, санпропусник за родилки и персонал
- ❑ предродово отделение - общи изисквания за болнична стая + акушерски пост
- ❑ родилни зали - с 1 родилно легло - 24 м², с 2 легла - 36 м² + кът за обработка на новороденото; температура – 24-27°C, относителна влажност 30-60%; две операционни – септична и асептична; бактерицидни лампи, стени – антибактериално покритие, антистатичен под, зала за интензивни грижи за новороденото - температура 21-27 °C
- ❑ послеродово отделение - стаите за майки - обикновени, за новородените - забоксирани стаи за 6-12 деца, температура – 22-27°C, относителна влажност 30-60%, двойна стъклена изолация, за да почиват родилките
- ❑ отделение за новородени на един етаж с родилна зала
- ❑ микробна чистота – до 5 КОЕ/м³
- ❑ строг санитарен режим, чисти пелени, чиста изкуствена храна

Изисквания към операционния блок

- ❑ **Разположение** - централизирано (обединени в блок) или по етажи един под друг; удобна връзка с отделенията по анестезиология и интензивно лечение (ОАИЛ) и хирургичното отделение
- ❑ Разкриват се най-малко две операционни зали – септична и асептична
площ - 30 м² /операционна маса
- ❑ Структура на операционния блок - **лесно транспортиране**
подготвителни помещения - операционна зала - зала за възстановяване от анестезия – ОАИЛ - болнична стая в стационар
- ❑ **Към операционния блок** (вкл. родителен блок и ОАИЛ) се проектират:
 - помещение за опасни отпадъци
 - за експресна стерилизация
 - за преносима апаратура

Изисквания към операционната зала

- ❑ **Повишени изисквания за стерилност**
- ❑ **Северно изложение**, височина - 3-4 м; светлинен коефициент 1:4
- ❑ **Изкуствено (само луминесцентно) осветление**
 - Общо осветление на 0.8 м от пода - 1200 Lx
 - В оперативното поле – осветеност - 10000 -100 000 Lx от безсенкови лампи, да не загряват над 30° С
- ❑ **Задължителен аварийен електрически генератор с автоматично включване**
- ❑ **Бактерицидни облъчватели**
- ❑ **Микроклимат в операционната зала**
 - температура - 18-24° С (най-добре 24 °С), относителна влажност - 30-60%, скорост на движение на въздуха не повече от 0.2 м/сек.
- ❑ **Зала за лечение от изгаряния – относителна влажност - 35-40%**
- ❑ **Помещения за стерилно съхранение – 15-18 ° С**
- ❑ **Критерии за висока микробна чистота на въздуха**

Изисквания към операционната зала

- ❑ **Изкуствена общообменна вентилация** - приток 6, изсмукване – 5 от долна и горна част на помещението
- ❑ **Специални изисквания към ламинарния въздушен поток** (обем, вид, посока и кратност на въздушния поток, степен на филтрация) и към устройствата за подаване на пресен въздух към операционната зала
- ❑ **Стени** - антибактериални покрития без фуги
- ❑ **Под** - да не натрупва статично електричество, без подови сифони
- ❑ **Водопроводната инсталация** да позволява допълнително третиране на питейната вода за достигане на определени качества
- ❑ **За ограничаване на инфекции**, причинени от род *Legionella*, се предвиждат мероприятия за профилактика на сградната инсталация за гореща вода

Профилактика на вътреболничните инфекции

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВЪТРЕБОЛНИЧНА ИНФЕКЦИЯ

Всяко заболяване с инфекциозна етиология, което възниква по време на престоя на болния и не е съществувало, нито е било в инкубация при приемането на болния

Профилактика на вътреболничните инфекции

1. Филтър и санитарна обработка на постъпващите
2. Осигуряване на достатъчна площ (7-9 кв.м.) и въздух за всяко легло
3. Осигуряване на мивка с топла и студена вода
4. Ограничаване достъпа на външни лица в отделението
5. Редовно проветряване
6. Правилно събиране и съхранение на бельо и отпадъци
7. Борба с насекомите и гризачите
8. Качествена стерилизация на инструментариума.

Санитарен режим

Санитарен режим включва ежедневно влажно
забърсване и ежедневна дезинфекция

Сутринно почистване на болничните стаи, влажно
забърсване и дезинфекция

Тоалетни, умивални, вани - 2 пъти дневно + дезинфекция

Трапезарии - след всяко ядене

Същност на лечебно-предпазния режим в болницата

Лечебно-предпазен режим е сбор от хигиенни мероприятия за създаване на условия на покой, за максимално щадене на болния, за стимулиране на защитните му сили и оптимизиране условията на провеждане на лечебния процес

Елементи на лечебно-предпазния режим в болницата

1. **Ограничаване и недопускане на отрицателни дразнителни фактори** - шум, ярка светлина, миризми и т.н.
2. **Борба с болката и ятрогенията** - недопускане на изработване у болния на отрицателни условни връзки, страхови изживявания, словото, надписи на стаите
3. **Осигуряване на достатъчен, пълноценен и навременен сън**
4. **Осигуряване на подходящо диетично хранене:**
 - а) съобразяване с етиологията и патогенезата на заболяването
 - б) отчитане фармакодинамичното действие на отделните храни
 - в) подходяща кулинарна обработка

Диетично хранене

ДИЕТИ 1 – 15

а- остри

б - подостри и хронични форми на болестта

Комбинирани диети

щадящо, индивидуализирано, динамично, вкусно

БОЛНИЦА

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!